

Protestantse Kerk
Classis Fryslân

Voorzichtig vooruit

Jaarverslag classisdominee 2021-2022

Wim Beekman
16-8-2022

Voorzichtig vooruit, en toen weer achteruit

Mijn vierde jaar als classisdominee is, evenals de anderhalf jaar daarvoor, gestempeld door de coronapandemie. Rondom de zomer van 2021 kondigde de overheid versoepelingen af, brachten de Friese gemeenten het kerkelijk leven weer op gang, hervatte men de vieringen zoals gewend en werd er weer vergaderd. Ook ik kon het hart van mijn werk, het bezoeken van kerkenraden en hun voorgangers, weer opnemen.

Vanaf eind november kondigde de regering opnieuw beperkingen aan, en beperkten onze Friese gemeenten de kerkelijke activiteiten. In december, toen de omikron-variant op zijn sterkst was, bleek dat we opnieuw het kerstfeest en de jaarwisseling niet of nauwelijks met elkaar in de kerkgebouwen konden vieren. Het was een dieptepunt en een groot verdriet.

Vanaf februari versoepelde de overheid opnieuw de maatregelen en konden we elkaar meer en meer van aangezicht tot aangezicht ontmoeten. Sindsdien is het kerkelijk leven meer genormaliseerd, en heb ik ook mijn bezoeken weer kunnen afleggen, en mijn overige werk 'fysiek' kunnen doen.

Na corona

Wanneer ik gemeenten vraag hoe het kerkelijk leven na corona bij hen op gang is gekomen, geven zij gemiddeld aan dat vele kerkleden als vanouds weer deelnemen aan vieringen en andere activiteiten. En dat ongeveer een vijfde deel van het aantal deelnemers voor corona nog niet weer terug is. Vooral in de groepen van de jonge gezinnen en oudere kwetsbare gemeenteleden blijft de deelname wat achter. In de rest van de samenleving lijkt de deelname aan culturele activiteiten (theaters, bioscopen, concerten, verenigingen, koren ed.) op dezelfde wijze en in dezelfde mate achter te blijven. Het geeft aan dat we als gemeenten geduld moeten hebben en op creatieve wijze de achterblijvers moeten vinden. Al met al concludeer ik dat we als gemeenten van onze classis 'voorzichtig vooruit' gaan. Laten we hopen dat het komend najaar ons in staat stelt dit te blijven doen.

Bezoeken en gesprekken

Onze gemeenten zijn in de afgelopen jaren flexibel gebleken, en kerkenraden en voorgangers hebben verrassend veel veerkracht getoond. Ondanks corona zijn veel kerkelijke activiteiten doorgestaan, dat had ook voor mijn werk gevolgen. Met onderbrekingen in de weken dat de maatregelen verscherpt werden, heb ik 34 bezoeken aan kerkenraden en hun voorgangers gebracht, 14 vacaturegesprekken kunnen houden samen met een lid van het Breed Moderamen, in kerkenraden en moderamina 6 bijeenkomsten gehad met de beleidsmedewerker van het CCBB, en met de voorzitter van de visitatie 7 maal een gesprek gevoerd met voorgangers, moderamina en kerkenraden die

vroegen om ons advies, en heb ik 23 maal alleen een adviesgesprek gevoerd met kerkenraden, moderamina, colleges en voorgangers.

Als ambtsdragers gaan ontbreken

In het beleidsplan van de Classis Fryslân heeft de classicale vergadering uitgesproken aan drie onderwerpen bijzondere aandacht te geven. In 2020 schreef ik een notitie over kleine en kwetsbare gemeenten die aanvaard werd door de classicale vergadering. In 2021 legde ik de classicale vergadering een notitie voor over de situatie die speelt in het overgrote deel van de Friese gemeenten: 'Als ambtsdragers gaan ontbreken'. De notitie pleit voor een lichtere bestuursvorm: *Ook in de kerk kan een lichtere bestuursvorm ons helpen. Gemeenten kunnen de kerkenraad niet zo groot mogelijk, maar zo klein mogelijk te houden. Geen groot bestuur dat van bovenaf alles regelt. Maar een klein, flexibel kerkbestuur dat van onderaf de arbeid van groepen vrijwilligers die met het talent dat zij hebben voor een bepaalde periode actief zijn, ondersteunt, coördineert en faciliteert.*

Begin 2022 is deze notitie door de classicale vergadering aanvaard. Komend jaar hoop ik de classicale vergadering een notitie voor te leggen over het derde aandachtspunt van onze classis: 'Kerk voor en door jongeren'.

Bijzondere activiteiten

In dit afgelopen jaar nam ik deel aan een aantal bijzondere activiteiten. Met twee collega's gaf ik een workshop 'samenwerking en samengaan' op het Inspiratiefestival Terschelling. In Dokkum heb ik de 'Grote-Kerklezing' verzorgd over 'Houd de Godslamp brandend'. Op de Inspiratiebeurs Dokkum en omgeving heb ik een workshop 'kleine en kwetsbare gemeenten' en een workshop 'Als ambtsdragers gaan ontbreken' gegeven en bij de Lions in Joure verzorgde ik een lezing over de classis en mijn werk daarin. Hoogtepunten voor mij waren de bevestiging van een Zuid-Afrikaans predikant in een van onze Friese gemeenten, en de bevestiging van vijf nieuwe ambtsdragers in een kleine gemeente waardoor de bezetting van deze kwetsbare kerkenraad en colleges bijna weer compleet is.

Minisymposium

Op 21 mei jl. organiseerde onze classis in samenwerking met de protestantse Gemeenten van It Heidenskip en Workum een minisymposium over de thema's kleine kwetsbare gemeenten en de het ontbreken van ambtsdragers. Naast vertegenwoordigers van Workum en It Heidenskip verzorgde ik een inleiding over deze thema's. Ruim 125 gemeenteleden en kerkenraadsleden uit de hele classis deden mee en spraken mee. Bijzondere waardering was er voor de gelegenheid elkaar tijdens de maaltijd te ontmoeten. Inmiddels heeft het Breed Moderamen zich voorgenomen volgend jaar eenzelfde bijeenkomst te

organiseren. In samenwerking met een andere gemeente, te houden over het thema ‘Kerk voor en door jongeren’.

Webinars

Een aantal Friese gemeenten hebben het afgelopen half jaar daadwerkelijk de schouders gezet onder de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Om hen te ondersteunen en met elkaar in contact te brengen heeft het Breed Moderamen tweemaal een Webinar georganiseerd over de opvang van Oekraïners door Friese kerkelijke gemeenten waaraan ook ik deelnam. Daarbij wisselden 40 tot 50 deelnemers hun vragen en ervaringen uit bij de opvang van vluchtelingen. Namens de landelijke kerk ondersteunden Evelien Vrolijk en Karel Jungheim van Kerk in Actie de Webinars, en gaven zij waardevolle adviezen aan de gemeenten door.

Nieuwsbrieven

Het afgelopen jaar heb ik, mede namens het Breed Moderamen, 15 nieuwsbrieven naar kerkenraden en voorgangers geschreven. 8 coronanieuwsbrieven, 3 pastorale brieven bij de oorlog in de Oekraïne, 1 pastorale brief bij de landbouwproblematiek, een kerstboodschap, paasboodschap en pinksterboodschap.

Vernieuwde website

Het Breed Moderamen heeft een werkgroep gevormd die de opdracht meegekregen heeft om de website van de classis te vernieuwen. In die werkgroep heb ik deelgenomen. De beoogde vernieuwing is nog gaande, maar de eerste resultaten zijn te zien op <https://www.classisfryslan.nl/>

Laatste jaar

Het komend jaar, medio 2022 – medio 2023, is het laatste van mijn vijfjarige ambtstermijn. Vanwege mijn emeritaat per 1 september 2023 ben ik niet herkiesbaar voor een volgende termijn. Door corona zal ik mijn doelstelling – in vijf jaar alle Friese kerkenraden en hun voorgangers bezoeken – niet halen. Gelukkig weten kerkenraden en gemeenten mij intussen ook anderszins te vinden, zodat het aantal contacten groter is dan enkel alleen de formele bezoeken aan kerkenraden en voorgangers. Komend jaar probeer ik zoveel mogelijk bezoeken af te leggen. Wanneer ik uw kerkenraad en voorgangers nog geen bezoek heb gebracht, en u daar wel behoefte aan heeft, aarzelt u dan niet mij op tijd uit te nodigen. w.beekman@protestantsekerk.nl telefoon 06-31991101.

Koudum, augustus 2022, Wim Beekman